אף אנו נאמר איילונית דוכרנית דלא ילדה: **מתני'** *הגיורת והשביויה והשפחה שנפדו ושנתגיירו ושנשתחררו פחותות מבנות שלש שנים ויום אחד כתובתן מאתים ויש להן טענת בתולין: **גמ'** אמר רב הונא [ב]גר קטן מטבילין אותו על דעת בית דין מאי קמ"ל *דזכות הוא לו וזכין לאדם שלא בפניו תנינא *זכין לאדם שלא בפניו ואין חבין לאדם שלא בפניו מדו דתימא עובד כוכבים בהפקירא ניחא ליה דהא קיימא לן *דעבד ודאי בהפקירא ניחא ליה קמ"ל דהני מילי גדול דטעם טעם דאיסורא אבל קטן זכות הוא לו לימא מסייע ליה הגיורת והשביויה והשפחה שנפדו ושנתגיירו ושנשתחררו פחותות מבנות שלש שנים ויום אחד מאי לאו דאטבלינהו על דעת בית דין לא הכא במאי עסקינן בגר שנתגיירו בניו ובנותיו עמו [ד]דניחא להו במאי דעביד אבוהון אמר רב יוסף [ה]הגדילו יכולין למחות איתיביה אביי הגיורת והשביויה והשפחה שנפדו ושנתגיירו ושנשתחררו פחותות מבנות שלש שנים ויום אחד כתובתן מאתים ואי ס"ד הגדילו יכולין למחות יהבינן לה כתובה דאזלה ואכלה בגיותה ילכי גדלה לכי גדלה נמי ממחייא ונפקא [ו]כיון שהגדילה *שעה אחת ולא מיחתה שוב אינה יכולה למחות מתיב רבא *אלו נערות שיש להן קנס הבא על הממזרת ועל הנתינה ועל הכותית ועל הגיורת ועל השביויה ועל השפחה שנפדו ושנתגיירו ושנשתחררו פחותות מבנות שלש שנים ויום אחד יש להן קנס ואי אמרת הגדילו יכולין למחות יהבינן לה קנס דאזלה ואכלה בגיותה לכי גדלה לכי גדלה נמי ממחייא ונפקא כיון שהגדילה שעה אחת ולא מיחתה שוב אינה יכולה למחות אביי לא אמר כרבא התם קנסא היינו טעמא *שלא יהא חוטא נשכר רבא לא אמר כאביי *כתובה היינו טעמא שלא תהא קלה בעיניו להוציאה: **מתני'** [ז]הגדול שבא על הקטנה וקטן שבא על הגדולה ומוכת עץ כתובתן מאתים דברי רבי מאיר *וחכ"א [ח]מוכת עץ כתובתה מנה [ט]בתולה אלמנה גרושה וחלוצה מן הנישואין כתובתן מנה ואין

[ע' תוס' גיטין כ: ד"ה והא קי"ל]

[עירובין פח: יבמות קיח: וש"נ]

[גיטין יג. ע' תוס' שם]

[יבמות לב: וש"נ]

[יבמות פט. לקמן לט: מד.]

[לקמן יג.]

[לקמן כב: ל"ק לה:]

[קשה לר"ב מתי תדע שעת המתאם דהא בקטנות אינה יכולה למחות כר"י ור"ל כגון שהתחילה מעכב גיות יום לפני גדלותה וכן נהגה יום לו יומים לאחר גדלותה. ת"י עפ"ג]

[יבמות פט. לקמן לט: מד.]

[לקמן יג.]

גליון הש"ס

גמ' שלא יהא חוטא נשכר. פ"ב דחלה מ"ז מה דף ד ע"ב: תוס' ד"ה לכי גדלה. וא"ת והלא כבר גדולה. עיין נדה מד ע"ב תוס' ד"ה שלשים יום:

תוספות רי"ד

הגיורת והשביויה והשפחה שנפדו ושנתגיירו ושנשתחררו פחותות מבנות ג' שנים ויום אחד כתובתן מאתים ויש להן טענת בתולים. פי' בחזקת בתולות הן. ואם נמצאת בעולה אומר לה מקחי מקח טעות ואבדה כל כתובתה. אמר ר"ה גר קטן מטבילין אותו ע"ד ב"ד. פי' אע"פ שאין לו אב ואם כגון תינוק שנמצא מושלך או ששבו ישראל קטני פלשתים ב"ד מלין אותם והם כישראל לכל דבר. והמורה פי' מטבילין אותו. דאינו גר עד שימול ויטבול. עיין פרק חרולץ [דף מו] ובפ"ח דיבמות [דף ע"א]. מאי קמ"ל דזכין לאדם שלא בפניו תנינא זכין לאדם שלא בפניו ואין חבין לו לאדם אלא בפניו. מ"ד בהפקירא ניחא ליה והוב הוא לו. פי' שאין אדם נעשה שליח לחובתו שלא בפניו כלומר שלא מדעת. קמ"ל דה"מ גדול דטעים טעמא דאיסורא אבל קטן זכות הוא [לו]. אמר ר"י ואם הגדילו. פי' הקטנים שנתגיירו ואפי' עם אביהן יכולין למחות. פי' יכולין לומר אי אפשיתו להיות גרים ואין לנו לעונשם בב"ד. ואפילו ידינו תקיפה. ואם קידש אשה משמיחה אינה צריכה גם להיות כישראל מומר. ודוקא שלא הגיעו לכלל שתי שערות אבל אם הגדילו ולא מיחו אין יכולין

עין משפט נר מצוה

סב א מיי' פי"ח מהל' אישות הל' ח' סמג עשין מח טוש"ע אה"ע פי' סו סעי' ג:

סג ב מיי' פי"ג מהל' איסורי ביאה הל' ז סמג לאין קיז טוש"ע יו"ד סי' רסח סעי' ז:

סד ג מיי' פ"ד מהל' זכיה הל"כ סמג עשין פ"כ טוש"ע חו"מ סי' רמג סעי' ח וטוש"ע יו"ד סי' רסח סעי' ז:

סה ד ה ו ז מיי' פ"י מהל' מלכים הל"ג טוש"ע יו"ד סי' רסח סעי' ז:

סו ח מיי' פ"י מהל' אישות הל"ז סוג אה"ע סי' סו:

סז ט מיי' פי"ח מהל' אישות הל"ג סמג עשין מח טוש"ע שם פ"י' סז סעיף ד:

סח י מיי' שם טוש"ע שם סעיף ה:

סט כ מיי' שם הל' ח טוש"ע שם סעי' ב:

[וע' תוס' ב"ק קט: ד"ה קטן ותוס' שבועות סח:]

מסורת הש"ס

[ג"ל גר קטן]

[ע' תוס' גיטין כ: ד"ה והא קי"ל]

[עירובין פח: יבמות קיח: וש"נ]

[גיטין יג. ע' תוס' שם]

[יבמות לב: וש"נ]

[יבמות פט. לקמן לט: מד.]

[לקמן יג.]

מטבילין אותו על דעת ב"ד משום דזכות הוא. ותימה דהא זכייה הוי מטעם שליחות דכיון דזכות הוא לו אין סהדי דעביד ליה שליח כדמוכח בפ"ק דב"מ (דף יב.) גבי חר משום יד איתרבאי ולא גרע משליחות וא"כ היאך זכין לקטן והלא אין שליחות לקטן כדאמרינן בפ"ז כשך (שם עא:) ועוד דאכתי עובד כוכבים הוא ואמרי' התם דקטן דאתי לכלל שליחות אית ליה זכייה מדרבנן עובד כוכבים דלא אתי לכלל שליחות אפילו זכייה מדרבנן לית ליה וגראה לר"י דהכא נמי דזכין לו מדרבנן כדאמרינן התם דקטן אית ליה זכייה מדרבנן ואע"ג דאכתי עובד כוכבים הוא הא אתי לכלל שליחות א"נ כיון דבהך זכייה נעשה ישראל הוה ליה כישראל גמור לענין זכייה וא"ת היכי הוי גר מדרבנן ושרינן ליה בבת ישראל וקידושין קידושין הא מן התורה עובד כוכבים הוא וי"ל דקסבר כמ"ד בהאשה רבה (יבמות דף פט:) דיש כח ביד חכמים לעקור דבר מן התורה בקום ועשה וכי פריך מאי קמ"ל הוה מלי לשנויי קמ"ל דיש כח ביד חכמים לעקור דבר מן התורה בקום ועשה וחד מתרי טעמי נקט והא דאמרי' בריש בן סורר (סנהדרין דף סח: ושם) גבי גזל הגר אם אין לאיש גואל איש אתה צריך לחזר אחריו אם יש לו גואל אבל קטן אי אתה צריך לחזר אחריו כו' משכחת לה גר קטן מן התורה במעוברת שנתגיירה *כדאמרי' בפרק הערל (יבמות דף פח. ושם) עובדת כוכבים מעוברת שנתגיירה בנה אין צריך מבילה והאי גר מן התורה דישראל גמור הוא ואית ליה ממון מן התורה כגון שירש את אמו ואי אתה צריך לחזר עליו שאין יורשין מאיש מוליד ואחיו מן האם אין יורשין אותו ולפי ספרים דגרסינן בב"מ (דף עא:) זכייה מיהא אית ליה ולא גרס מדרבנן ניחא דמלי למימר דאית ליה זכייה מן התורה ועובד כוכבים קטן כיון דבא להתגייר חשבינן ליה כישראל קטן ואע"ג דזכייה הוי מטעם שליחות ואין לו שליחות מן התורה ה"מ בדבר שיש בו קלת חובה כגון להפרים תרומתו דשמא היה רולה לפוטרה בחטה אחת לו שמא היה רולה להעדיף אבל הכא שזכות גמור הוא לו יש לו שליחות: **מדרו** דתימא עובד כוכבים בהפקירא ניחא ליה. ואע"ג דרבנן פליגי אר' מאיר בפ' קמא דגיטין (דף יג. ושם) ולית להו טעמא דבהפקירא ניחא ליה ה"מ גבי עבד שאינו חושש בהפקירא שמפקיע עצמו מן השעבוד אבל גבי עובד כוכבים שאינו משועבד ניחא ליה בהפקירא וכן נראה דאי לא תימא הכי היכי מייתי סייעתא מההוא דגיורת דלמא רבנן היא דאפילו בגבול לית להו בהפקירא ניחא ליה: **אבל** קטן זכות הוא לו. והא דתנן בפרק קמא דגיטין (ג"ז שם) האומר תנו גט זה לאשתי ושיחרור זה לעבדי רלה לחזור בשניהם יחזור דברי רבי מאיר היינו בעבד גדול דבקטן מודה רבי מאיר דזכות הוא לו דלא ניחא ליה בהפקירא כדאמרינן הכא משום דלא טעים טעמא דאיסורא א"נ איירי אף בעבד קטן וכגון שהוא של כהן דחוב הוא לו שלא לחירות לפי שמפסידו מלאכול בתרומה: **לרבי** גדלה. *וא"ת והלא כבר גדולה היא שהיא נערה ביון שהיא בת קנס ומפרש ר"י לכי גדלה ונהגה מנהג יהודית: **אביי** לא אמר כרבא שלא יהא חוטא נשכר. משמע דרבא לית ליה טעמא דשלא יהא חוטא נשכר וקשה דאמרי' בפ' שור שנגח ד' וה' (ב"ק דף לח: ושם) קסבר רבי מאיר כותים גירי אמת הן וקנס הוא דקנים ר"מ בממונם לענין שור שנגח שלא יטמטו בהן ופריך אלו נערות שיש להן קנס הבא על הכותית ואי קנים ר"מ בממונם ה"נ ניקנוס ומשני דהכא לא בעי למקנס שלא יהא חוטא נשכר והשתא לרבא דלית ליה הכא טעם דחוטא נשכר היכי מלי משני התם וי"ל דהתם אית ליה שפיר האי טעמא כיון דבדין יש להן קנס דגרי אמת הן אלא דבעי' למקנס להו סברא הוא דמשום טעמא שלא יהא חוטא נשכר מוקמינן לה אדינא אבל הכא סבירא ליה לרבא דמשום טעמא שלא יהא חוטא נשכר אין ליתן לה כיון דמן הדין לית לה שהרי עובדת כוכבים גמורה היא אם תמחה וכפ' אלו נערות (לקמן דף לו:) דאית ליה לרבא שלא יהא חוטא נשכר גבי שבויה משום דמוקמינן לה בקדושתה: ושמואל

אבל גבי עובד כוכבים שאינו משועבד ניחא ליה בהפקירא וכן נראה דאי לא תימא הכי היכי מייתי סייעתא מההוא דגיורת דלמא רבנן היא דאפילו בגבול לית להו בהפקירא ניחא ליה

למחות ואם מיחו הרי הן כישראל מומר וקדושי' קדושין. ח) והגדילו דר"י לאו דוקא שבאו לכלל עונשין אלא שבאו לכלל דעת ועדיין לא באו לכלל עונשין: **מתני'** הגדול שבא על הקטנה וקטן שבא על הגדולה ומוכת עץ כתובתן מאתים. דברי ר"מ וחכ"א מוכת עץ כתובתן מנה. פי' קטנה פחותה מבת ג' שנים ויום אחד שאין ביאתה ביאה שהרי בתוליה הוזרין. וקטן פחות מבן ט' שאמרו חכמים אין ביאתו ביאה לקנות קנין גמור. כגון אם בא על יבמתו דהתם אמרי' אין ביאתו ביאה ג) חשובה לקנות לגמרי. פי' לא גרעה אותה ביאה ממאמר בגדול. שכמו שמאמר בגדול פוסלה על שאר האחין. כך ביאת [פחות] בן ט' פסלה על האחין. עיין בס"פ האשה רבה: מוכת עץ שנתקע לה עץ באותו מקום ויצאו בתוליה כתובתה מאתים. פי' לא הפסידו כתובתן אם נישאו סתם וחכ"א מוכת עץ כיון שאיבדה בתוליה כתובתה מנה:

איתמר

ח) וכדברי רבינו אלו נתיישב קושיית הת"י כאן בד"ה קבה וע"ש. ב) ע"ש ביבמות דף לו דמיירי שם בביאת בן תשע דעשו כמאמר בגדול אבל בפחות מבן תשע לא מייירי התם כלל וע"ש.

דורקטי . דור קטיעי שאין להם לא דם נדה ולא דם בתולים : שפניהם שחורות . מחמת רעבון : לפד עורם . דוגש פירש כמו דבק עורם על עצמם ומנחם פתר שחר עורם : **גרסי'** בפרק אלו נערות (דף לו.) החרשת והשוטה כו' ואין להן טענת בתולים . להפסידן מכתובתן חרשת ושוטה דאמר אי הוה פקחת לטעון הוה טענה קמן דמשנתחרסה נאנסה ונאמנת כה"ג דאמרינן לקמן בפירקין ובוגרת ומוכת עץ מפני שכבר כלו בתוליהן ועל דעת כן כנסן : והאמר רב בוגרת נותנין לה לילה הראשונה . ובועל כמה בעילות דתלינן כל דמיס של אותה הלילה בדם בתולים

ר"ש"ף — תורה אור — נר מצוה

דם בתולים ולא דם נדה בדק ר"ג בקרובותיה ומצא כדבריה אמר ליה לך זכה במקחך מאי דורקטי תנא דור קטוע °ההוא דאתא לקמיה דרבי א"ל בעלתי ולא א מצאתי דם אמרה לו בתולה שלימה נבעלתי אלא שנת בצורת הוה ראה רבי פניהם שחורות צוה עליהם והכניסום למרחץ והאכילום והשקום והכניסום לחופה ובעל ומצא דם אמר ליה לך זכה במקחך קרא °צפד עורם על עצמם יבש היה כעץ גרסינן בפ' אלו נערות החרשת והשוטה והבוגרת ומוכת עץ אין להן טענת בתולים הסומא והאילונית יש להן טענת בתולים ומקשינן ובוגרת אין לה ב טענת בתולים והאמר רב בוגרת נותנין לה לילה הראשונה אלמא אית לה טענת בתולים דאי לית לה אמאי נותנין לה לילה ראשונה הא דם נדה הוא ומפרקינן אי דקא טעין טענת פתח פתוח הכי נמי דיש לה טענת בתולים דכל בתולה בוגרת פתחה סתום אלא הכא במאי עסקינן דאין לה טענת בתולים דקא טעין טענת דם דאמרינן האי בתולה היא אלא שכלו דמיה והא דרב אוקימנא פרק תינוקת בבוגרת שעדיין לא ראתה דם אבל בוגרת שראתה ועודה בבית אביה אין לה אלא בעילת מצוה ופורש וכן הלכה נמצאו עכשיו שהבתולות הבוגרות ג יש מהן שיש להן דמים והיינו דאמר רב נותנין לה לילה הראשון ויש מהן שאין להן דמים והיינו דקתני הבוגרת אין לה טענת בתולים הא טענת פתח פתוח יש לה

לא הוי בעי למיתב לה אלא בעילת מצוה וכיון דאית לה בתולים היכא דבעל ולא מצא דם תפסיד כתובה דהא כנסה בחזקת בתולה ונמצאת בעולה : אי דקא טעין טענת פתח פתוח ה"נ הכא במאי עסקינן דקא טעין טענת דמים . זו היא גירסת הרי"ף ז"ל וה"פ אי דקא טעין טענת פתח פתוח ה"נ דיש לה טענת בתולים משום דבוגרת פתחה סתום הוא וכיון שכן אפשר דאתי דם מחמת נדדין דפרלה דחוקה היא ומשיר בה גרורות ולהכי אמר רב נותנין לה לילה ראשונה וכי אמרינן דבוגרת אין לה טענת בתולים בטוען טענת דמים דכיון [דאיכא] בוגרת דכלו בתוליה כדאיתא ביבמות [דף נט.] זמנין דלא אתי דם מחמת נדדין ולפיכך כתב הרי"ף ז"ל כמאלו עכשיו הבתולות הבוגרות כו' . אבל רש"י ז"ל [גרס] אי דקא טעין טענת דמים . כלומר אי אמר בעלתי ולא מצאתי דם ודאי טענתא מעלייתא הוא וכי אמרינן אין להם טענת בתולים כגון קא טעין ואמר פתח פתוח מצאתי ודם לא בדקתי אם נמצא בה אם לאו ובכי האי גוונא אין לה טענת בתולים לפי שהבוגרת אין רחמה לר כבתחלה ודומה לו כאילו פתח פתוח ולפי זה מאי דאמרינן ביבמות דבוגרת כלו בתוליה על הפתח קאמר וכן הכריע הרמב"ן ז"ל מדאמרינן בירושלמי פרק קמא ר' יוחנן בשם רבי כריספא בוגרת כחבית פתוחה היא וכ"כ הרמב"ם ז"ל בפרק י"א מהלכות אישות ושהנסחא הראשונה טעות היא : **מתני'** בתולה כתובתה מאתים כו' . הגיורת והשפחה כו' . יש להן טענת בתולים · לפי שאפילו נבעלה בתוליה חוזרין : גדול שבא על הקטנה . פחותה מבת שלש שנים שאין ביאתה ביאה שהרי בתוליה חוזרין : וקטן . פחות מבן ט' שאמרו חכמים שאין ביאתו ביאה : שבא על הגדולה ומוכת עץ . שנתקע לה עץ באותו מקום : כתובתה מאתים · אם נשאו לאחרי כן לא אבדו בכך כתובתן אם נשאו סתם ולא פירש לה כלום : בתולה שהיא אלמנה או גרושה או חלוצה מן הנשואין לה אלא מנה פשיטא דמשום דהויא חלוצה בתר הכי לא יפה כחה אלא איידי דנקט בריש חלוצה לאשמועינן רבותא דאע"ג דנתאלמנה ונחלצה כתובתה מאתים כיון דמן האירוסין הוא נקט נמי הכא חלוצה *ולאשמועינן דאע"ג דנתאלמנה ונחלצה מנה מיהא איתא לה כללה בהדייהו : **גרסינן** בגמרא [דף יח.] אמר רב הונא גר קטן מטבילין אותו על דעת ב"ד . אם אין לו אב ואמו מביאתו להתגייר מטבילין אותו דאין לך גר בלא מילה וטבילה ועל דעת ב"ד היינו ג' בטבילתו כדין כל טבילת *ב"ד שצריכה ג' והם נעשים לו כאב והרי הוא גר על ידיהם ומגעו ביין כשר ואמרינן עלה אמר רב יוסף ואם הגדילו יכולין למחות . כלומר אם הגדילו קטנים שנתגיירו ואפי' עם אביהם דהכי מוכח בגמרא יכולין למחות ולומר אי אפשיטו להיות גרים וחוזרין לסורן ואין לנו לענשן בב"ד ואפי' ידינו תקיפה ואם קדם אשה משמיאה אינה צריכה גט להיות כישראל מומר ומיהו אמרינן בגמרא דכיון שהגדילה שעה אחת ולא מיאנה שוב אינה יכולה למחות [וכ"ת והא] מדקאמר אם הגדילה יכולה למחות אלמא מחאה דקטנות לאו מחאה היא וכיון דאמרינן דכיון שהגדילה שעה אחת שוב אינה יכולה למחות היאך אפשר לומר שתמאה מיד שתגדיל יש לומר דנהי דמחאה דקטנות לאו מחאה היא לענין שאם נתרצת אחר כך אין מחאתה כלום אפ"ה מהניא לענין דלאחר שהגדילה אם עמדה במחאתה מהני אי נמי דכי אמרינן דכיון שהגדילה שעה אחת ולא מיאנה שוב אינה יכולה למחות היינו שהגדילה בדת משה ויהודית : **ולענין** הלכה קי"ל כרב הונא דאמר דגר קטן מטבילין אותו על דעת ב"ד ולא שיהו ב"ד מצווין לחזור ולמול את העובד כוכבים מעצמם אלא שאם בא התינוק מעצמו או שטבלו כן ב"ד מעצמן מהני וקיימא לן נמי כרב יוסף דאמר דאם הגדילו יכולין למחות ואפי' בגר שנתגיירו בניו ובנותיו עמו והכי מוכח בגמרא ואע"ג דאותיבו עליה אביי ורבא כדאיתא בגמ' לאו משום דלא סברי להו כוותיה אלא לברורי מתני' דלא תקשי ליה ועוד דלאביי קושיא דרבא לאו כלום הוא ולרבא נמי קושי' דאביי לאו כלום הוא כדאיתא בגמרא וכיון שכן קי"ל כרב יוסף ומן התימה על הרי"ף ז"ל שהביא מילתיה דרב הונא ביבמות בפרק החולץ [פ' פז] ולא הביא הא דרב יוסף וכתב הרמב"ן ז"ל ולא ידעתי למה אלא א"כ הוא מפרש דברי רב יוסף לגר שנתגיירו בניו ובנותיו עמו אבל לרב הונא דאמר גר קטן מטבילין אותו על דעת ב"ד [בא להתגייר והטבילוהו על דעת ב"ד] אינו יכול למחות שאם כן מה כח ב"ד יפה ואינו מתאחר ע"כ והרמב"ם ז"ל הביא מילתיה דרב הונא בפי"ג מהלכות איסורי ביאה ומילתיה דרב יוסף פ"י מהל' מלכים : **מתני'** האוכל אצל חמיו כו' : מפני שמתייחד עמה . קודם נשואין ויש לחוש שמא בא עליה ותניא ביבמות בפ' ב"ש (דף קיא.) טענת בתולים כל שלשים יום דברי ר"מ ר' יוסי אומר כתרה אפילו לאחר כמה ימים : ואחת אלמנת כהנים . אלמנת

א מיי' פי"ח מהלכות אישות סמג עשין מה טור אה"ע סי' פו :

ב מיי' פי"ח שם טור אה"ע סי' סח :

[דף כז ע"א]

הגהות הב"ח

(א) כ"ב ורש"י פי' בע"א ועי' בתשר"י :

גלעד במס' יבמות : ראה לרבי שמחורין פניהם . מחמת רעבון : לפד עורם . דוגש פירש דבק עורם ומנחם פירש שחר עורם : נותנין לה לילה הראשונה . ובועל כמה בעילות שירצה ותלינן בדם בתולים כל דמיס שרואה אותה לילה ואי אין לה בתולים לא הוה לה למיתב אלא בעילת מצוה : אי דקטעין טענת פתח פתוח ה"נ . ורש"י גרס איפכא אי דקא טעין טענת דמים ה"נ הכא במאי עסקינן דקא טעין טענת פתח פתוח כלומר אי אמר בעלתי ולא מצאתי דם ודאי טענה מעלייתא היא והא דקתני אין לה טענת בתולים דטעין פתח פתוח מצאתי ולא בדקתי אם נמצא בה דם אם לאו דכנערה וקטנה ודאי טענה מעלייתא היא אבל בוגרת אין רחמה לר כבתחלה ודומה לו כאילו פתח פתוח : **מתני'** בתולה אלמנה גרושה כו' . כלומר בתולה שהיא אלמנה או גרושה או חלוצה : מן האירוסין וחזרה ונשאת כתובתה מן השני מאתים שהרי בחזקת בתולה נשאת לו ויש לה טענת בתולים אם לא מצא השני בתולים אינה כתובתה דמקח טעות הוא לו : שבא על הקטנה פחותה מבת ג' שנים . שאין ביאתה ביאה שהרי בתוליה חוזרין : קטן פחות מבן ט' . שאמרו חכמים אין ביאתו ביאה ובא על הגדולה : ומוכת עץ . שנתקע לה עץ באותו מקום : כתובתן מאתים . אם נישאו סתם ולא פירש לו כלום : בתולה . שהיא אלמנה או גרושה או חלוצה מן הנשואין : כתובתן מנה . אם נשאת לאחר סתם כתובתן מנה דבחזקת בעולה קיימין משנכנסה לחופה : ואין להן טענת בתולים . אין יכול להפסיד אותה מנה ונומר בחזקת בתולה נשאתיך והיה מקחי מקח טעות : **גמ'** בין הכיר בה . שהיה יודע שהיתה מוכת עץ קודם שנשאה בין שלא היה יודע שהיתה

וכן הלכתא : **מתני'** *בתולה כתובתה מאתים ואלמנה מנה בתולה אלמנה קעד
גרושה וחלוצה מן האירוסין כתובתן מאתים ויש להן טענת בתולים : *הגיורת דף יא.
והשבויה והשפחה שנפדו ושנתגיירו ושנשתחררו פחותות מבנות שלש שנים ויום אחד כתובתן מאתים ויש להן טענת בתולים : הגדול שבא על הקטנה וקטן שבא על הגדולה ומוכת עץ כתובתן מאתים דברי ר"מ וחכמים אומרים מוכת עץ כתובתה מנה בתולה אלמנה גרושה וחלוצה מן הנישואין כתובתן מנה *ואין דף יא:
להן טענת בתולים הגיורת והשבויה והשפחה שנפדו ושנשתחררו ושנתגיירו יתרות על בנות שלש שנים ויום אחד כתובתן מנה ואין להן טענת בתולים : **גמ'** אמר רבא מוכת עץ לרבנן יש לה כתובה מנה בין הכיר בה בין לא הכיר בה וכן הלכתא דקא הדר ביה מההיא קמייתא דאמר הכיר בה מנה לא הכיר בה ולא כלום אבל כנסה ד בחזקת בתולה ונמצאת בעולה אין לה כלום דתנן הנושא את האשה ולא מצא לה בתולים היא אומרת משארסתני נאנסתי ונסתחפה שדהו והוא אומר לא כי אלא עד שלא ארסתיך והיה מקחי מקח טעות ואמר רבא מקח טעות לגמרי משמע דלית לה כלום וכן הלכתא : °**מתני'** *°האוכל אצל חמיו קעה [דף סז ע"ב]
ביהודה שלא בעדים אינו יכול לטעון טענת בתולים מפני שהוא מתייחד עמה : דף יב.
אחת אלמנת ישראל ואחת אלמנת כהן כתובתן מנה בית דין של כהנים

היו

אינו יכול להפסידה אותו מנה ונומר בחזקת בתולה נשאתיך והיה מקחי מקח טעות . והא דנקט הכא חלוצה לאו דוקא דכיון דאשמועינן דאלמנה מן הנשואין אין לה אלא מנה פשיטא דמשום דהויא חלוצה בתר הכי לא יפה כחה אלא איידי דנקט בריש חלוצה לאשמועינן רבותא דאע"ג דנתאלמנה ונחלצה כתובתה מאתים כיון דמן האירוסין הוא נקט נמי הכא חלוצה *ולאשמועינן דאע"ג דנתאלמנה ונחלצה מנה מיהא איתא לה כללה בהדייהו : כ"א ולא לאשמועינן
גרסינן בגמרא [דף יח.] אמר רב הונא גר קטן מטבילין אותו על דעת ב"ד . אם אין לו אב ואמו מביאתו להתגייר מטבילין אותו דאין לך
גר בלא מילה וטבילה ועל דעת ב"ד היינו ג' בטבילתו כדין כל טבילת *ב"ד שצריכה ג' והם נעשים לו כאב והרי הוא גר על ל"ל גר [וכ"ה בד"ס]
ידיהם ומגעו ביין כשר ואמרינן עלה אמר רב יוסף ואם הגדילו יכולין למחות . כלומר אם הגדילו קטנים שנתגיירו ואפי' עם אביהם דהכי מוכח בגמרא יכולין למחות ולומר אי אפשיטו להיות גרים וחוזרין לסורן ואין לנו לענשן בב"ד ואפי' ידינו תקיפה ואם קדם אשה משמיאה אינה צריכה גט להיות כישראל מומר ומיהו אמרינן בגמרא דכיון שהגדילה שעה אחת ולא מיאנה שוב אינה יכולה למחות [וכ"ת והא] מדקאמר אם הגדילה גי' ד"ת
יכולה למחות אלמא מחאה דקטנות לאו מחאה היא וכיון דאמרינן דכיון שהגדילה שעה אחת שוב אינה יכולה למחות היאך אפשר לומר שתמאה מיד שתגדיל יש לומר דנהי דמחאה דקטנות לאו מחאה היא לענין שאם נתרצת אחר כך אין מחאתה כלום אפ"ה מהניא לענין דלאחר שהגדילה אם עמדה במחאתה מהני אי נמי דכי אמרינן דכיון שהגדילה שעה אחת ולא מיאנה שוב אינה יכולה למחות היינו שהגדילה בדת משה ויהודית : **ולענין** הלכה קי"ל כרב הונא דאמר דגר קטן מטבילין אותו על דעת ב"ד ולא שיהו ב"ד מצווין לחזור ולמול את העובד כוכבים מעצמם אלא שאם בא התינוק מעצמו או שטבלו כן ב"ד מעצמן מהני וקיימא לן נמי כרב יוסף דאמר דאם הגדילו יכולין למחות ואפי' בגר שנתגיירו בניו ובנותיו עמו והכי מוכח בגמרא ואע"ג דאותיבו עליה אביי ורבא כדאיתא בגמ' לאו משום דלא סברי להו כוותיה אלא לברורי מתני' דלא תקשי ליה ועוד דלאביי קושיא דרבא לאו כלום הוא ולרבא נמי קושי' דאביי לאו כלום הוא כדאיתא בגמרא וכיון שכן קי"ל כרב יוסף ומן התימה על הרי"ף ז"ל שהביא מילתיה דרב הונא ביבמות בפרק החולץ [פ' פז] ולא הביא הא דרב יוסף וכתב הרמב"ן ז"ל ולא ידעתי למה אלא א"כ הוא מפרש דברי רב יוסף לגר שנתגיירו בניו ובנותיו עמו אבל לרב הונא דאמר גר קטן מטבילין אותו על דעת ב"ד [בא להתגייר והטבילוהו על דעת ב"ד] אינו יכול למחות שאם כן מה כח ב"ד יפה ואינו מתאחר ע"כ והרמב"ם ז"ל הביא מילתיה דרב הונא בפי"ג מהלכות איסורי ביאה ומילתיה דרב יוסף פ"י מהל' מלכים : **מתני'** האוכל אצל חמיו כו' : מפני שמתייחד עמה . קודם נשואין ויש לחוש שמא בא עליה ותניא ביבמות בפ' ב"ש (דף קיא.) טענת בתולים כל שלשים יום דברי ר"מ ר' יוסי אומר כתרה אפילו לאחר כמה ימים : ואחת אלמנת כהנים .

אלמנת

א אין טענת בתולים אלא כשטוען מיד אחר שנסתרה עמו אבל אם אינו מערער מיד כי אם טוען בעלתי מיד ולא מצאתי בתולים או אם טוען לא בעלתי עד עתה ולא מצאתי בתולים אינו נאמן :

לשון ריא"ז

נתיחד בעל עם אשתו ולא טען טענת בתולים שוב אינו יכול לטעון ואם לא נתייחד עמה יכול לטעון אפי' אחר זמן הרבה ביחוד הראשון שנתייחד עמה כמו שמבואר ביבמות פ' בית שמאי :

לשון ריא"ז

ב דבר זה תלוי בגירסאות ועיין בדברי מיי' פי"ח מהל' אישות שם תמצא חילוק הגירסאות :

לשון ריא"ז

הבוגרת יש עליה טענת דמים אע"פ שכלו בתוליה יש בה מקצת דמים ואין לה טענת פתח פתוח שכבר נגדלו איבריה ואין פתחה דחוק כל כך כמבואר בקונט' הראיות : ג יש להוכיח דבין בוגרת ובין נערה שכנסה בחזקת שלא נבעלה וראתה דם בפעם ראשונה ופירש וחזרה ונבעלה ובעל וחזרה וראתה דם בבעילה זו ופירש וכן הרבה פעמים זה אחר זה אין חולין לומר שראתה דם מחמת תשמיש לאוסרה על בעלה בג' ביאות אלא חולין כל דם שראתה בסבת בתוליה עד שתהיה המכה ובעול פעם אחר בלי דם כי כן דרך כל הבתולות לראות דם כמה פעמים זו אחר זו מחמת מכת הבתוליה ואפי' היא בוגרת ויש ראיה לזה מפ"ק דנדה ופ' בתרא ושערי מדור' וכן הורה הר"ר נתן איש איגרא ז"ל :

לשון ריא"ז

ד כנסה בחזקת בתולה ונמצאת בעולה אין לה כתובה כלום לפי שמקחו מקח טעות ואין לה תוספת כמבואר בקונטרס הראיות :

טז ובא להתגייר. משמע מדעתו וקמ"ל דאע"ג דאין לו דעת שומעין לו דזכות הוא לו וזכין לאדם שלא בפניו אבל אם אינו רוצה אינו גר אפילו בזמן שיד ישראל תקיפה עליהם כמ"ש וכ"כ הבית חדש: **יז** יכול למחות משיגדיל. והר"ב כ' דנהי דמחאת קטנים לאו מחאה היא לענין שאם נתרצה אח"כ אין מחאתו כלום אפ"ה מהני לענין דלאחר שהגדיל אם עמד במחאתו מהני וכ"כ בהגהת הרישב: **יח** אינו יכול למחות. ואם חזר בו דינו כישראל מומר: **יט** אסור לישראל להתכה. שהעובד כוכבים אין מעלין אותם מידי מיתה ולא מורידין אותם אליה אבל אם אין רפואה בדבר הרי וכן במקום שמותר לרפאותן כגון מנוס איבה או בשכר הרי וע"ל ס"ס רס"ג: **כ** אבל מי שבא כו'. כלומר דוקא במי שהוחזק עובד כוכבים ואמר נתגיירתי כו' הוא שנאמרו דברים אלו אבל במי שלא הוחזק עובד כוכבים ואמר שהוא עובד כוכבים ונתגייר בב"ד נאמן במיגו דאי בעי אמר ישראל הוא: **כא** וכ' הרמב"ם כו'. וכתב הב"ח ומיהו נוהגין להקל להאמינו אף להשיאו ישראלית ואפשר דאף הרמב"ם מודה באורחים שבאים והם בחזקת ישראלים שנאמנים אף עכשיו הרבה עובדי כוכבים אף להשיאו ישראלית שכל המשפחות בחזקת כשרות הם כמו שנתבאר בא"ע סי' ב' ולא אמר הרמב"ם אלא במי שלא הכרנוהו בעובד כוכבים ואמר נתגיירתי בב"ד פלוני דנאמן דינו כישראל מומר: **כב** אבל נאמן כו'. לשון הרא"ש והא דקאמר שנאמן לפסול את עצמו לא לענין זה שאם בא על בת ישראל פסלה דקי"ל אין אדם מעיד את עצמו רשע ועוד מלתא דתמיהה היא דאיהו פסול ובניו כשרים הלכך אין עדותו כלום אפי' לענין עצמו ואם בא על בת ישראל לא יפסלנה אלא לענין זה מהני עדותו לעצמו דשויה חתיכה דאיסורא ואסור בבת ישראל ע"כ ועיין בב"ח וע"ל סעיף ג': **כג** כשיבא הגר כו'. וכתבו התוס' דהיינו דפ"ק דשבת דאתא לקמיה דהלל וא"ל גיירני על מנת שאהיה כ"ג בעוה"ז היה רוצה לעשות לשם שמים כו' ומכאן יש ללמוד דהכל לפי ראות עיני הב"ד עכ"ל ב"י וכ"כ בהגה'

יב כג [כו] לד כשיבא הגר להתגייר בודקים אחריו שמא בגלל ממון שיטול או בשביל (טז) שררה שיזכה לה או מפני הפחד בא ליכנס לדת [כז] ואם איש הוא בודקין אחריו שמא עיניו נתן באשה יהודית ואם אשה היא בודקין אחריה שמא עיניה נתנה בבחורי ישראל ואם לא נמצאת להם עילה לה מודיעים להם כובד עול התורה וטורח שיש בעשייתה על עמי הארצות כדי שיפרשו אם קבלו ולא פירשו וראו אותם שחזרו מאהבה מקבלים אותם לו ואם לא בדקו אחריו (ט) או שלא הודיעוהו שכר המצות ועונשן ומל וטבל בפני ג' הדיוטות ה"ז גר אפי' נודע שבשביל דבר הוא מתגייר הואיל ומל וטבל יצא מכלל העובדי כוכבים וחוששים לו עד שתתברר צדקתו [כח] ואפילו (טז) (יז) חזר ועבד אלילים הרי הוא כישראל לענין טבילה מטומאה בשבת וכן כתבו התוס' בפרק החולץ ותימה על הב"י שלא כתב כן: (יב) לא שמתי. וחותם ברוך אתה ה' כורת הברית. כן הגיה בפרישה: (יג) בין קטן שגיירו כו'. כן לריך להיות: (יד) אלא כעובד כוכבים. פירוש לענין שאין קדושין: (טז) שלא נתכוין למצוה. פי' שאסור לעשות לו רפואה ואי משום מלוה הא לא נתכוין לה: (טז) חזר לסורו. בעור כתוב בשם בעל הלכות דאם חזר לסורו ייהו יין נסך כו'. וכתוב בפרישה שיש מקשים פשיטא וכי עדיף מישראל שנאמר אם לא בריתי יומם ולילה חקות שמים וארץ (יב) לא (יא) שמתי:

ז כד כותית (ו) *) שנתגיירה והיא (ז) מעוברת בנה אין צריך טבילה:

ז כה עובד כוכבים קטן אם יש לו אב יכול לגייר [אותו] ואם אין לו אב טז ובא להתגייר או אמו מביאתו להתגייר בית דין מגיירין אותו (יב) שזכות הוא לו וזכין לאדם שלא בפניו (יג) [כא] בין קטן שגיירו אביו בין שגיירוהו ב"ד יז (ח) יכול למחות משיגדיל (°) ואין דינו כישראל מומר (יד) אלא כעובד כוכבים:

ח ט בד"א בשלא נהג מנהג יהדות משהגדיל אבל נהג מנהג יהדות משהגדיל שוב יח אינו יכול (יג) למחות:

ט כ עובד כוכבים שבא לחתוך ערלתו מפני מכה או מפני שחין שנולד לו בה יט אסור לישראל לחתכה מפני (טו) שלא נתכוון למצוה לפיכך אם נתכוון העובד כוכבים למילה מצוה לישראל למול אותו [כב] ובמקום שמותר לרפאות העובד כוכבים מותר בכל ענין (נ"י פ' נוסחאין על המנוסה ורמב"ם ורש"י וע"ל סימן קנ"ח):

י כח כותי או כותית שבא ואמר נתגיירתי בבית דינו של פלוני כראוי אינו נאמן לבא בקהל עד שיביא עדים [כג] כט ואם ראינום נוהגין כדרכי ישראל ועושים כל המצות הרי אלו בחזקת גרי צדק ואע"פ שאינשם עדים שמעידים בפני מי נתגיירו [כד] ואעפ"כ אם באו להתערב בישראל אין משיאין אותם עד שיביאו עדים או עד שיטבלו בפנינו הואיל והוחזקו עובד כוכבים כ [כה] לא אבל מי שבא ואמר שהוא עובד כוכבים ונתגייר בב"ד נאמן שהפה שאסר הוא הפה שהתיר כא לב וכתב הרמב"ם במה דברים אמורים בארץ ישראל ובאותן הימים שחזקת הכל שם בחזקת ישראל אבל בח"ל צריך להביא (יד) ראיה ואח"כ ישא ישראלית שמעלה עשו ביוחסין:

יא לג מי שהיה מוחזק בישראל שאמר נתגיירתי ביני לבין עצמי יש לו בנים אינו נאמן על הבנים כב אבל נאמן על עצמו לשווי נפשיה חתיכה דאיסורא (טו) ליאסר בבת ישראל עד שיטבול בפני בית דין:

יב כג [כו] לד כשיבא הגר להתגייר בודקים אחריו שמא בגלל ממון שיטול או בשביל (טז) שררה שיזכה לה או מפני הפחד בא ליכנס לדת [כז] ואם איש הוא בודקין אחריו שמא עיניו נתן באשה יהודית ואם אשה היא בודקין אחריה שמא עיניה נתנה בבחורי ישראל ואם לא נמצאת להם עילה לה מודיעים להם כובד עול התורה וטורח שיש בעשייתה על עמי הארצות כדי שיפרשו אם קבלו ולא פירשו וראו אותם שחזרו מאהבה מקבלים אותם לו ואם לא בדקו אחריו (ט) או שלא הודיעוהו שכר המצות ועונשן ומל וטבל בפני ג' הדיוטות ה"ז גר אפי' נודע שבשביל דבר הוא מתגייר הואיל ומל וטבל יצא מכלל העובדי כוכבים וחוששים לו עד שתתברר צדקתו [כח] ואפילו (טז) (יז) חזר ועבד אלילים הרי הוא כישראל

חידושי רע"ק

(סי' רס"ח סעיף י"א) **עד** שיטבול בפני ב"ד. ולענין אם צריכים להטפת דם ברית דלדבריו שמל כשהוא בינו לבין עצמו הוי כהחיא דלעיל (סעיף א') ע' בספר שערי תורה (כלל ה' פרט ג'):

ביאור הגר"א

כשיטתו וכמש"ש ובסי' רס"ה ס"ב ועבה"ג: [כא] בין קטן כו'. ממש"ש איתביה אביי כו' ש"מ דבכ"ע יכול למחות: [כב] ובמקום כו'. ערש"י שם: [כג] ואם ראינום כו'. לשון הרמב"ם שראינוה נוהגת בדרכי ישראל תמיד כגון שתטבול לנדתה ותפרוש תרומה בעיסתה וכיוצא בזה וכן גר שנוהג בדרכי ישראל שטובל לקריו ועושה כל המצות הרי אלו בחזקת כו' ולמד ממש"ש מ"ה ב' מי לא כו' אבל הרמב"ן חלק עליו וכתב ודברי תמה הם דא"כ הל"ל מי לא שמר שבת אחת דיותר קל לידע מטבילה ובירושלמי פ"ג דקדושין דתני בר קפרא גר שמל ולא טבל ה"ז כשר שאין גר שלא טבל לקירויו וקשיא עלתה לו טומאה קלה בטומאה חמורה א"ר יוסי בר בון מכיון שזו וזו לשם קדושת ישראל עלתה לו: [כד] ואעפ"כ כו'. ממש"ש מ"ז א' ומעשה כו': [כה] אבל מי כו' וכתב הרמב"ם כו'. הכל הוא מדברי הרמב"ם ולמד זה מירושלמי הביאו מ"ע שם חביבה א"י שמכשרת גרים האומר בארץ ישראל גר אני מקבלין אותו מיד ובה"ל אין מקבלין אותו אא"כ היו עדיו עמו ולכאורה זה הירושלמי סותר גמ' שלנו דקי"ל בין בארץ כו' ולר' יהודה הוא להיפך ופ' הרמב"ם שהירושלמי מיירי בכה"ג והטעם דמעלה עשו ביוחסין וכמ"ש ברפ"ד דקדושין דכל הארצות עיסה כו' וס"ל לירושלמי כמ"ד שם דאף בבל עיסה לא"י ועתום' דיבמות מ"ז א' ד"ה במוחזק כו': [כו] כשיבוא כו'. כמש"ש כ"ד ב' ת"ד אין מקבלין כו' וכתב הרמב"ם בימי שלמה בשביל הטלכות והטובה והגדולה שהיו בהישראל חזרו ואע"ג שאמרו שם הלכה כדברי כו' היינו בדיעבד וכמ"ש למטה ואפי' נודע כו' יצא כו' וכתב שם אבל אינו מגירי הצדק וכתב שם ואעפ"כ היו גרים מתגיירים בימי דוד ושלמה בפני הדיוטות והיו ב"ד הגדול חוששין לא דוחין אותן אחר שטבלו מ"מ ולא מקריבין אותן עד שתראה אחריתן ולפי שגייר שלמה נשים ונשאן וכן שמשון גייר ונשא והדבר ידוע שלא חזרו אלו אלא בשביל דבר חשבון הכתוב כאלו הן עובדי כוכבים כו' ומפני זה אמרו חכמים קשה להם גרים לישראל כספחת שרובן חוזרין בשביל דבר ומטעין את ישראל וקשה הדבר לפרוש מהן אחר שנתגיירו צא ולמד מה אירע במדבר כו' ועתום' מ"ז ב' ד"ה קשים לפי כו' ומ"ש ואעפ"כ היו גרים כו' עתום' כ"ד ב' ד"ה לא כו' וי"ל כו' וז"ש למטה אפי' נודע כו' וחוששים לו כו': [כז] ואם איש כו' ואם כו'. שם וכנ"ל דמש"ש הלכה כו' דוקא דיעבד וכמ"ש במנחות מ"ד א' שמא עיניך כו': [כח] ואפי' חזר כו'. כנ"ל ס"ב

פתחי תשובה

כשר היינו דכשר לגמרי ולא צריך גירות דלא כדמשמע מרש"י קידושין דף ס"ח ע"ב ד"ה ולימא קסבר רבינא ובתוס' יבמות מ"ז ע"ב סוד"ה אמולאי ועיין בזה בשעה"מ פט"ו מהלכות איסורי באוכל וכתבתי מזה בפ"ת לאה"ע סימן ד' סק"א ע"ש] : (ו) שנתגיירה. עיין בספר תפארת למשה שכתב דוקא כשנתגיירה היא אבל אי לא נתגיירה היא לא מצריכין (לא ס"ס וע"ל מצריכין) עכילה לבנה ע"ש : (ז) מעוברת. עיין בדגול מרבבה שכתב אם ידעו ב"ד בשעת עכילה שהיא מעוברת הדין פשוט אבל אם לא ידעו הבית דין שהיא מעוברת יש לי בזה אריכות דברים ותליא באלי רבדי ואין כאן מקום להאריך :

ברכי יוסף

מדבקת אחריך במי שאמר והיה העולם שלא נברא העולם אלא בשביל ישראל ולא נקראו בניה למקום אלא ישראל ואין מביאין לפני המקום אלא ישראל כל אותם דברים שדברנו לך לא אמרנו לך אלא להרבות שכרך . מסכת גרים פ"א :

גליון מהרש"א

מברך בלמ"ד אלא דבדבר שאפשר לעשות ע"י אחר אף דעושה בעצמו מברך בעל כמו שמברך האחר העושה בשבילו וכמבואר בהר"ן פסחים שם . והמל את הגר אף שאפשר לעשות ע"י אחר מ"מ כל מי שיעשה המצוה א"א שיעשה רק בשביל אחר. דהא המצוה מוטלת על כל אדם . והשליח ממילא גם בשביל עצמו עושה . מש"ה מברך בלמ"ד . ואינו דומה לאבי הבן דאם שליח ימול לא יעשה השליח כלל בשביל עצמו כ"א בשביל אבי הבן דהא עליו אינו מוטל . אבל בגר גם האחר יברך בל' ול"ש לומר שלא תחלק בין שנעשית ע"י בעליה בין שנעשית ע"י אחר :

(ס"ע סעיף ז') **אם** יש לו אב . ואם הוא גר רק לענין מידי דרבנן כגון מגעו ביין או אפילו למידי דאורייתא תלוי בפלוגתת רש"י ותוס' כתובות י"א א' ועי' בריטב"א שם והנה בהגיע לעונת נדרים דתרומתו תרומה (עי' רמב"ם פ"ד מתרומות הלכה ה') משמע ברש"י בב"מ סוף דף ע"א דיש לו שליחות וכ"כ מהרש"א גיטין ס"ה א' על תוס' ד"ה ופדוי וא"כ י"ל דגם לרש"י (דכ' דהוי גר רק לענין מגע ביין) הוי גר גמור .

יד אברהם

בעת גר שטבל לאחר שהאיר המזרח מאחר שאלו היה עד הוה קונה לו שביתה כו' פי' ה"ל קונה שביתה אלו היה טבל מאתמול והקשה בק"ע דאין משכחת שיטבול גר בשבת הא קיי"ל דא"מ גר ביו"ט . ודוחק לומר דתבעיא לי' אם עבר וטבל דהא בעי' ב"ד ואיך יעבו ב"ד בכך ע"כ . ולפ"ד הפוסקים דסגי בלא ב"ד א"ם :

דגול מרבבה

ביום ובפני אלמה : (שם סעיף ו') כותית שנתגיירה וכו' . אם ידעו הב"ד בשעת עכילה שהיא מעוברת הדין פשוט אבל אם לא ידעו הבית דין שהיא מעוברת יש לי בזה אריכות דברים ותליא באלי רבדי ואין כאן מקום להאריך :

באר היטב

ישראל הולד כשר מ"מ כ"מ דהולד כשר לכהונה משא"כ בולד מן העובד כוכבים כמ"ש בא"ע סימן ז' א"ב כ"מ לענין פדיון הבן כדלקמן סימן ש"ה סי"ח עכ"ל הש"ך : (יא) שמתי. וחותם בא"י כורת הברית. כן הגיה בפרישה: (יב) שזכות. ואע"ג דאין לו דעת שומעין לו דזכין לאדם וכו' אבל אם אינו רוצה אינו גר אפילו בזמן שיד ישראל תקיפה. כ"כ הב"ח והש"ך : (יג) למחות. ואם חזר בו דינו כישראל מומר : (יד) ראיה . וכתב הב"ח מיהו נוהגים להקל להאמינו אף להשיאו ישראלית ואפשר דגם הרמב"ם מודה באורחים שבאים והם בחזקת ישראלים שנאמנים אף עכשיו הרבה עובדי כוכבים אף להשיאו ישראלית שכל המשפחות בחזקת כשרות הם כמ"ש בא"ע סימן ב' ולא אמר הרמב"ם אלא במי שלא הכרנוהו בעובד כוכבים ואמר נתגיירתי בב"ד פלוני דנאמן הוא דקאמר הרמב"ם דאפ"ה מעלה עשו ביוחסין עכ"ל : (טו) ליאסר . אבל אם בא על בת ישראל לא פסלה דבזה אינו נאמן דאין אדם מעיד עצמו רשע. כ"כ הרא"ש וע"ל ס"ג : (טז) שררה . וכתבו התוספות בפ"ק דשבת בהוא שבא לפני הלל וא"ל גיירני ע"מ שאהיה כ"ג וכו' בעוה"ז היה דסופו לעשות לשם שמים וכתב הב"י מכאן יש ללמוד דהכל לפי ראות עיני ב"ד עכ"ל : (יז) חזר . בעור כתב בשם בה"ג דאם חזר לסורו יינו יין נסך וכ' בפרישה דיש רוצים לומר דקמ"ל דאסרינן יינו אפילו למפרע קודם שחזר לסורו והט"ז חולק על זה וכתב דזה דבר שאינו אמת דהא הוחזק לכל דבר כישראל ואין לך לפסלו עד